

Fisa act
Face parte din
Ordin nr.
86/2013

Metodologie
din 12/06/2013

Metodologia privind managementul riscurilor
de corupție în cadrul structurilor Ministerului
Afacerilor Interne din 12.06.2013

Publicat in MOF nr. 368 - 20/06/2013

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 368
din 20/06/2013

Actul a intrat in vigoare la data de 20 iunie
2013

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - În înțelesul prezentei metodologii, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) risc de corupție - probabilitatea de apariție a unei amenințări de corupție, vizând un angajat, colectiv profesional sau domeniu de activitate, determinat de cauze/vulnerabilități specifice și de natură să producă un impact cu privire la îndeplinirea obiectivelor/activităților unei structuri;

b) amenințare de corupție - acțiunea sau evenimentul potențial de corupție ce poate să apară în cadrul unei activități a Ministerului Afacerilor Interne (MAI);

c) vulnerabilitate/cauză - slăbiciune în sistemul de reglementare ori control al activităților specifice, care ar putea fi exploatată, stând la baza și putând declanșa săvârșirea unei fapte de corupție. Spre deosebire de amenințare, care este potențială, vulnerabilitatea/cauza există permanent în cadrul activității unei structuri;

d) materializarea riscului - translatarea riscului din domeniul incertitudinii, al situației potențiale de corupție, în cel al certitudinii, respectiv săvârșirea unei fapte de corupție;

e) incident de integritate - eveniment produs la nivelul unei structuri a MAI, urmat de trimiterea în judecată, adoptarea unei hotărâri definitive de condamnare pentru fapte de corupție, sau aplicarea unei sancțiuni disciplinare ca urmare a efectuării unui test de integritate, ori a întocmirii unui raport de evaluare, rămas definitiv, de către Agenția Națională de Integritate;

f) impact - efectele produse în cadrul activității unei structuri în cazul în care un risc de corupție se materializează;

g) unitate de muncă - formă de organizare structurală ce reunește un ansamblu de angajați care realizează același gen de activități, permițând, în consecință, expunerea la riscuri similare; unitatea de muncă poate fi regăsită în structura organizatorică a MAI sub denumiri variate: serviciu, birou, compartiment, echipă, dar și funcție unică, așa cum sunt, de exemplu, funcțiile de psiholog sau consilier juridic;

h) coordonator al unității de muncă - șeful ori responsabilul cu organizarea activităților din cadrul unei unități de muncă, cel care pune la dispoziție informațiile solicitate de către Grupul de lucru pentru prevenirea corupției, pe tot parcursul activităților de management al riscurilor de corupție;

i) structuri ale MAI - structuri ale aparatului central al MAI, instituții și structuri aflate în subordinea/coordonarea MAI, respectiv structuri subordonate acestora ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțiari de credite;

j) responsabil de risc - personalul de conducere al structurii MAI, responsabilizat prin Registrul riscurilor de corupție pentru implementarea măsurilor de prevenire/control;

k) aplicație informatică de monitorizare a riscurilor de corupție - aplicație software, dezvoltată de către Direcția Generală Anticorupție (DGA) în vederea implementării anexelor cuprinse în metodologie, prelucrării automate a datelor și reprezentării statistice și grafice a riscurilor de corupție.

Art. 2. - (1) Metodologia se aplică în scopul adoptării la nivelul tuturor structurilor MAI a unor măsuri de control și/sau prevenire, adaptate cauzelor care determină posibilitatea de apariție a unor fapte de corupție, astfel încât să fie menținute la un nivel acceptabil atât probabilitatea de apariție a acestora, cât și impactul resimțit la nivelul activităților ministerului.

(2) Activitățile de management al riscurilor de corupție vizează următoarele obiective:

a) promovarea integrității, transparenței instituționale și a bunei desfășurări a activităților specifice;

b) stabilirea priorităților de intervenție în domeniul prevenirii corupției;

c) asumarea responsabilității de către personalul de conducere cu privire la implementarea măsurilor de prevenire/control a/al riscurilor de corupție.

Art. 3. - Managementul riscurilor de corupție presupune parcurgerea următoarelor etape:

a) pregătirea activităților;

b) identificarea și descrierea riscurilor de corupție;

c) evaluarea riscurilor de corupție;

d) determinarea și implementarea măsurilor de prevenire/control;

e) monitorizarea și revizuirea periodică a riscurilor;

f) reevaluarea riscurilor.

Art. 4. - (1) În vederea realizării activităților presupuse de managementul riscurilor de corupție, șefii structurilor MAI dispun constituirea de Grupuri de lucru pentru prevenirea corupției, denumite în continuare Grupuri.

(2) Componența Grupurilor se stabilește în funcție de dimensiunea și caracteristicile organizatorice ale structurilor MAI, avându-se în vedere următoarele categorii de funcții:

a) șeful Grupului, reprezentat de conducătorul structurii sau un adjunct/locțiitor desemnat de către acesta;

b) membrii Grupului, reprezentați de personalul de conducere sau persoane desemnate de aceștia de la nivelul principalelor direcții, servicii, birouri ori similare;

c) șeful/reprezentantul structurilor de control ori personal care exercită atribuții de control;

d) șeful/reprezentantul structurilor de management resurse umane;

e) secretarul Grupului, reprezentat de consilierul pentru integritate.

(3) Personalul specializat din cadrul DGA participă la activitatea Grupurilor, asigurând instruirea și îndrumarea de specialitate.

Art. 5. - (1) În desfășurarea activităților presupuse de managementul riscurilor de corupție, Grupul beneficiază de sprijinul coordonatorilor unităților de muncă, aceștia având obligația de a transmite, în termenele și cu respectarea condițiilor specifice, informațiile sau documentele solicitate.

(2) La stabilirea unităților de muncă ce se includ în procesul de identificare și evaluare a riscurilor de corupție se au în vedere categoriile de activități prevăzute la **art. 11**.

CAPITOLUL II

Managementul riscurilor de corupție

SECȚIUNEA 1

Pregătirea activităților

Art. 6. - (1) Managementul riscurilor de corupție debutează printr-o etapă de pregătire care vizează, în principal, următoarele aspecte:

a) constituirea și stabilirea componenței Grupului;

b) informarea personalului privind implementarea metodologiei la nivelul structurii MAI;

c) instruirea membrilor Grupului cu privire la aspectele conceptuale și metodologice specifice managementului riscurilor de corupție;

d) fixarea principalelor repere ale activităților: delimitarea unităților de muncă ce se includ în procesul de analiză, rolul și responsabilitățile fiecărui membru al Grupului, precum și termenii de referință privind planificarea, desfășurarea și evaluarea activităților.

(2) Activitățile stabilite conform alin. (1) lit. d) se implementează în Fișa pentru stabilirea sarcinilor, responsabilităților și planificarea activității Grupului, prevăzută în anexa **nr. 1**.

Art. 7. - Responsabilitatea privind planificarea și desfășurarea instruirii membrilor Grupurilor revine DGA, prin structurile sale centrale și teritoriale.

SECȚIUNEA a 2-a

Identificarea și descrierea riscurilor de corupție

Art. 8. - (1) Identificarea și descrierea riscurilor constă în evidențierea amenințărilor de corupție, precum și a vulnerabilităților/cauzelor prezente în cadrul activităților curente ale structurilor MAI care ar putea conduce la săvârșirea unor fapte de corupție.

(2) Pentru identificarea amenințărilor de corupție se desfășoară următoarele activități:

- a)** chestionarea conducerii structurilor MAI;
- b)** evaluarea activității și a situațiilor specifice de muncă ale angajaților;
- c)** descrierea amenințărilor de corupție.

Art. 9. - (1) Pentru identificarea opiniilor cu privire la riscurile de corupție și eficacitatea măsurilor de prevenire/control existente, membrii Grupului realizează chestionarea întregului personal de conducere de la nivelul structurii MAI, exclusiv a coordonatorilor unităților de muncă, utilizând întrebările prevăzute în anexa **nr. 2**.

(2) După completare, chestionarele se utilizează în activitățile ulterioare presupuse de managementul riscurilor de corupție.

Art. 10. - Membrii Grupului analizează obiectivele specifice ale structurii MAI, completând, pe baza documentelor interne și/sau, după caz, a consultării coordonatorilor unităților de muncă, Fișa de analiză a activităților vulnerabile la corupție, prevăzută în anexa **nr. 3**.

Art. 11. - (1) Potrivit prezentei metodologii, sunt considerate vulnerabile la corupție toate activitățile care prezintă slăbiciuni în sistemul de control intern/managerial, de natură a fi exploatate de angajații structurii sau terți, pentru comiterea unor fapte de corupție.

(2) Dacă la nivelul unei structuri a MAI, sunt realizate activități din categoriile enumerate în continuare, acestea se includ în mod obligatoriu în procesul de analiză:

- a)** contacte frecvente cu exteriorul instituției, cu diversele categorii de beneficiari ai serviciilor publice;
- b)** gestionarea fondurilor externe ori a programelor/proiectelor;
- c)** gestionarea informației - deținerea și utilizarea informației cu caracter operativ, accesul la informații confidențiale, gestionarea informațiilor clasificate;
- d)** gestionarea mijloacelor financiare;
- e)** achiziția/gestionarea de bunuri, servicii și lucrări;

- f) acordarea unor aprobări ori autorizații;
- g) activități de eliberare a unor documente;
- h) îndeplinirea funcțiilor de control, supraveghere, evaluare și consiliere;
- i) competența decizională exclusivă;
- j) activități de recrutare și selecție a personalului;
- k) constatare de conformitate sau de încălcare a legii, aplicare de sancțiuni.

Art. 12. - Membrii Grupului și/sau, după caz, coordonatorii unităților de muncă întocmesc, pentru fiecare activitate inclusă în Fișa de analiză a activităților vulnerabile la corupție, o sinteză a amenințărilor de corupție susceptibile să se manifeste în acel context profesional, având în vedere cel puțin următoarele elemente:

a) sursele posibile de riscuri de corupție la care personalul poate fi expus: persoane, grupuri interesate de serviciile oferite, avantajele sau dezavantajele potențiale pentru terți, materiale ori de altă natură, ce pot fi generate de activitățile serviciului;

b) acțiunile ori demersurile care ar putea fi puse în practică pentru atingerea obiectivelor infracționale;

c) faptele de corupție care au fost comise anterior în cadrul domeniului de activitate;

d) cazurile de conduită necorespunzătoare sau încălcări ale procedurilor, înregistrate la nivelul structurii.

Art. 13. - Pentru descrierea amenințărilor de corupție, membrii Grupului au în vedere enunțurile utilizate în cadrul Raportului privind riscurile și vulnerabilitățile la corupție specifice structurilor MAI, realizat și pus la dispoziția structurilor MAI de către DGA.

Art. 14. - (1) Fișele de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție, întocmite conform modelului din anexa **nr. 4**, se completează de către membrii Grupului și/sau, după caz, coordonatorii unităților de muncă, pentru fiecare dintre amenințările identificate conform **art. 12**.

(2) Pentru completarea cauzelor aferente fiecărui risc se au în vedere informațiile rezultate în urma derulării etapelor prevăzute la **art. 16-18**, precum și orice alte observații sau analize privind cultura organizațională sau conduita angajaților.

Art. 15. - În vederea identificării vulnerabilităților/cauzelor care determină expunerea la riscuri de corupție, membrii Grupului parcurg următoarele etape:

a) evaluarea cadrului normativ;

b) analiza incidentelor de integritate;

c) analiza eficacității sistemului de control intern/managerial al structurii.

Art. 16. - (1) Membrii Grupului și/sau, după caz, coordonatorii unităților de muncă întocmesc, în formatul prevăzut în anexa **nr. 5**, un raport de evaluare a cadrului normativ aplicabil domeniului de activitate analizat.

(2) Obiectivele evaluării cadrului normativ sunt reprezentate de:

- a) identificarea prevederilor ce conțin factori potențiali de manifestare a corupției;
- b) avansarea de propuneri pentru eliminarea normelor care favorizează sau pot favoriza corupția;
- c) propunerea unor măsuri de prevenire/control pentru a reduce expunerea la riscuri de corupție.

Art. 17. - Membrii Grupului, în colaborare cu personal specializat din cadrul DGA, realizează o analiză generală a incidentelor de integritate care s-au manifestat în cadrul structurii MAI, ținând cont de următoarele elemente:

- a) evoluția probabilă a diferitelor fenomene infracționale din sfera corupției, a nivelului de gravitate ori a impactului asociat acestora;
- b) activitățile expuse riscurilor de corupție analizate și gradul lor de vulnerabilitate;
- c) modurile de operare utilizate și măsurile pe care făptuitorii le-au adoptat pentru a-și disimula actele infracționale;
- d) măsurile de prevenire/control care au fost adoptate în cadrul domeniilor de activitate unde s-au produs incidente de integritate și gradul de eficacitate a acestora.

Art. 18. - Membrii Grupului și/sau, după caz, coordonatorii unităților de muncă identifică și consemnează în fișele întocmite conform **art. 14** eventuale deficiențe în cadrul sistemului de control intern/managerial utilizat, având în vedere:

- a) constatări rezultate din activități de control ori sesizări anterioare, care au identificat deficiențe ori vulnerabilități ale sistemului de control intern/managerial, de natură a favoriza apariția unor fapte de corupție;
- b) eficacitatea implementării de către conducerea componentelor structurii MAI a concluziilor și recomandărilor furnizate în urma activităților de control;
- c) vulnerabilități la corupție pe care terții le-ar putea exploata în planurile reglementării, organizării, desfășurării și controlului activității, al formării, instruirii și experienței personalului.

SECȚIUNEA a 3-a

Evaluarea riscurilor de corupție

Art. 19. - **(1)** Evaluarea riscurilor de corupție se realizează în scopul de a fundamenta decizia cu privire la prioritatea de stabilire a măsurilor de prevenire/control, prin estimarea nivelurilor de probabilitate și impact asupra rezultatelor așteptate și a prestației profesionale a personalului.

(2) Activitatea de evaluare se desfășoară pentru fiecare dintre riscurile înscrise în fișele de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție.

Art. 20. - Pentru evaluarea riscurilor de corupție se parcurg următoarele etape:

- a) estimarea probabilității de materializare a riscurilor de corupție;
- b) determinarea impactului asupra obiectivelor și activităților structurii;
- c) aprecierea caracterului adecvat al măsurilor de control existente pentru fiecare risc de corupție;
- d) determinarea expunerii la riscuri și a priorității de intervenție;
- e) clasificarea și ordonarea riscurilor de corupție.

Art. 21. - (1) Estimarea nivelului de probabilitate se realizează prin aprecierea șanselor de materializare a riscurilor de corupție în cadrul activităților structurii, utilizând informațiile și analizele colectate în etapa de identificare și descriere a riscurilor.

(2) În scopul arătat la alin. (1), membrii Grupului și/sau, după caz, coordonatorii unităților de muncă determină și consemnează în Fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție nivelul de probabilitate, utilizând o scală de evaluare în 5 trepte, corespunzător valorilor și indicatorilor descriptivi asociați acestora, prevăzuți în anexa **nr. 6**.

Art. 22. - Estimarea impactului global al unui risc de corupție constituie activitatea de cuantificare a efectelor posibile ale acestuia asupra obiectivelor, activităților, sarcinilor sau rezultatelor așteptate ale structurii, corespunzător următoarelor componente/dimensiuni:

- a) impact asupra nivelului de performanță a activităților și obținerea rezultatelor așteptate;
- b) impact asupra calendarului activităților ori întârzieri posibile în termenul de realizare a obiectivelor activității;
- c) consecințe exprimate în termeni de buget;
- d) consecințe în planul imaginii instituției.

Art. 23. - Pentru determinarea impactului riscurilor de corupție, membrii Grupului au următoarele responsabilități:

a) stabilirea tuturor dimensiunilor posibile ale impactului global, pentru fiecare risc de corupție identificat conform **art. 14**;

b) stabilirea, sub formă procentuală, pentru dimensiunile identificate conform lit. a), a importanței relative a fiecăreia în cadrul impactului global;

c) estimarea și consemnarea în Fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție a impactului global în cazul materializării, utilizând indicatorii descriptivi prevăzuți în anexa **nr. 7**, asociați dimensiunilor prevăzute la **art. 22**.

Art. 24. - (1) Membrii Grupului și/sau coordonatorii unităților de muncă, după caz, evaluează dacă măsurile de prevenire/control care se adresează riscurilor de corupție identificate au fost proiectate corespunzător și puse în practică în mod eficient.

(2) În scopul prevăzut la alin. (1), membrii Grupului și/sau coordonatorii unităților de muncă, după caz, cuantifică și consemnează în Fișa de identificare, descriere și evaluare a

riscurilor de corupție, utilizând corespondența prevăzută în anexa **nr. 8**, nivelul perceput de eficacitate a fiecărei măsuri de prevenire/control existente.

Art. 25. - (1) Membrii Grupului calculează nivelul de expunere la riscuri de corupție, constând în produsul dintre valorile probabilității și impactului global, completând valoarea rezultată în Fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție.

(2) Utilizând scala de evaluare a expunerii la riscuri de corupție și corespondența asociată intersecției valorilor impactului și probabilității, prevăzută în anexa **nr. 9**, membrii Grupului stabilesc și consemnează în Fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție prioritatea de intervenție.

Art. 26. - Pe baza priorității de intervenție, în ordinea valorii nivelului de expunere, membrii Grupului clasifică și ordonează riscurile de corupție în următoarele categorii:

a) riscuri minore, care pot fi considerate tolerabile și inerente activităților structurii MAI, față de care nu este necesară adoptarea unor măsuri suplimentare, ci doar aplicarea celor existente;

b) riscuri moderate, care pot fi monitorizate sau controlate, prin creșterea eficacității măsurilor existente sau, după caz, prin adoptarea unor măsuri suplimentare de prevenire/control;

c) riscuri înalte, caracterizate, simultan, printr-o mare probabilitate de apariție și printr-o gravitate foarte mare a impactului, care necesită concentrarea atenției conducerii structurii pentru adoptarea/implementarea unor măsuri urgente de prevenire/control adecvate.

SECȚIUNEA a 4-a

Determinarea și implementarea măsurilor de prevenire/control al riscurilor de corupție

Art. 27. - Pe baza clasificării realizate conform **art. 26** și a rezultatelor activităților de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție, membrii Grupului propun măsuri pentru prevenirea/controlul acestora.

Art. 28. - (1) Din punctul de vedere al momentului dispunerii și al obiectivelor urmărite prin realizarea acestora, pot fi stabilite, în principal, următoarele categorii de măsuri de prevenire/control:

a) măsuri preventive - sunt cele care vizează cauzele identificate și au ca rezultat limitarea probabilității de comitere a unor fapte de corupție de către un terț/angajat interesat:

a.1) măsuri de protecție fizică și monitorizare a accesului la informații, documente ori resurse;

a.2) planificarea și organizarea în mod transparent și ușor de verificat a activităților și a modalității de adoptare a deciziei: separarea responsabilităților, aprobarea activității, supervizarea, pregătirea personalului cu rol de coordonare;

a.3) supervizarea documentelor întocmite și a performanțelor individuale ale personalului;

a.4) separarea atribuțiilor de autorizare, înregistrare ori revizuire pentru a fi evitate riscurile de corupție;

a.5) asigurarea comunicării adecvate către terți și cetățeni a obligațiilor de conduită a personalului;

a.6) dezvoltarea, comunicarea și monitorizarea aplicării de proceduri clare în activitatea curentă;

a.7) promovarea schimbării de atitudine a personalului privind riscurile de corupție, asigurându-se informarea și instruirea adecvată privind obligațiile legale și măsurile de prevenire/control implementate în vederea minimizării riscurilor de corupție;

a.8) dezvoltarea de sisteme informatice pentru serviciile oferite;

a.9) promovarea canalelor de sesizare a unor eventuale fapte de corupție, precum și a măsurilor de protecție a personalului stabilite prin Legea **nr. 571/2004** privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;

b) măsuri realizate în scopul depistării unor eventuale nereguli, după ce riscurile de corupție s-au materializat:

b.1) realizarea/solicitarea realizării de către structurile competente a unor teste de integritate sau a altor activități de verificare a respectării normelor legale;

b.2) realizarea de verificări aleatorii ale documentelor și activităților desfășurate;

b.3) realizarea unor activități de control/verificare privind accesul sau implementarea de informații în bazele de date;

b.4) activități de control de fond ori tematic, activități de inventar.

(2) Măsurile suplimentare de prevenire/control se propun în scopul de a reduce probabilitatea de materializare ori de a minimiza impactul riscurilor de corupție, vizează, cu prioritate, riscurile înalte și pe cele moderate și se înscriu în fișele de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție.

Art. 29. - (1) Informațiile rezultate în urma implementării metodologiei se includ în Registrul riscurilor de corupție, care se întocmește de către Grup, conform modelului prevăzut în anexa **nr. 10**, și se aprobă de către conducătorul structurii MAI, cuprinzând responsabilități pentru toate nivelurile ierarhice ale acesteia.

(2) După aprobare, un exemplar al Registrului riscurilor de corupție, câte un exemplar al fișelor de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție, precum și al raportului

prevăzut la **art. 16** se transmit DGA sau serviciilor județene anticorupție/Serviciului Anticorupție pentru Municipiul București, după caz.

Art. 30. - Pe baza documentelor transmise de către structurile MAI și a altor informații privind manifestarea corupției în cadrul instituției, DGA întocmește și actualizează Raportul privind riscurile și vulnerabilitățile la corupție în activitatea MAI.

SECȚIUNEA a 5-a

Monitorizarea și revizuirea riscurilor de corupție

Art. 31. - Activitatea de monitorizare și cea de revizuire a riscurilor de corupție se realizează anual de către structurile MAI, respectiv DGA, în scopul de a asigura eficacitatea procesului de management al riscurilor de corupție, respectiv pentru a formula recomandări de măsuri de prevenire/control.

Art. 32. - **(1)** Monitorizarea riscurilor de corupție se realizează de către Grup, la nivelul structurii MAI unde acesta este constituit, respectiv de către DGA pentru ansamblul instituției.

(2) În vederea realizării activității de monitorizare, anual, până la 1 decembrie, responsabilii de risc stabiliți în Registrul riscurilor de corupție transmit consilierilor pentru integritate rapoarte de evaluare cantitative și calitative privind implementarea măsurilor de prevenire/control al riscurilor de corupție, care conțin cel puțin următoarele informații:

a) indicatori cantitativi aferenți măsurilor propuse pentru prevenirea/controlul riscurilor de corupție;

b) modificările intervenite în privința valorilor de expunere la riscuri de corupție, corespunzătoare nivelurilor de probabilitate și impact;

c) informații privind fapte de corupție sesizate ori constatate în cadrul domeniului de activitate;

d) propuneri de măsuri suplimentare de prevenire/control a/al riscurilor de corupție;

e) modificări semnificative intervenite în privința reglementărilor specifice activităților desfășurate, de natură a genera analize suplimentare privind eventuale noi riscuri de corupție.

(3) În situația apariției unor riscuri noi de corupție, respectiv a unor informații care pot să modifice nivelul de expunere ori să afecteze eficacitatea activității de prevenire/control, membrii Grupului întocmesc în mod corespunzător fișele de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție, reluând etapele aferente prevăzute în metodologie.

Art. 33. - **(1)** Pe baza documentelor prevăzute la **art. 32**, Grupul și un reprezentant desemnat de către DGA întocmesc Raportul de monitorizare a riscurilor de corupție la nivelul structurii MAI.

(2) Activitatea de monitorizare se finalizează prin adoptarea unui Registru revizuit, care se transmite DGA ori serviciilor județene anticorupție/Serviciului Anticorupție pentru Municipiul București, după caz, până la data de 1 februarie a fiecărui an, împreună cu documentele ce au stat la baza revizuirii acestuia.

Art. 34. - (1) Structurile MAI la nivelul cărora se produc incidente de integritate transmit DGA ori serviciilor județene anticorupție/Serviciului Anticorupție pentru Municipiul București, după caz, în termen de 60 de zile de la luarea la cunoștință, următoarele documente:

a) fișa de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție și Registrul revizuit, corespunzător riscului materializat;

b) un raport al șefului nemijlocit al angajatului care a comis fapta, avizat de șeful ierarhic, conținând informații privind măsurile de prevenire/control adoptate ulterior incidentului de integritate și aprecieri privind cauzele care au stat la baza comiterii faptei.

(2) Pe baza informațiilor transmise de structurile MAI, conform alin. (1), DGA întocmește studii de caz privind condițiile și factorii individuali sau organizaționali care au favorizat producerea incidentelor de integritate.

Art. 35. - (1) În vederea evaluării impactului aplicării metodologiei, a stadiului de implementare a măsurilor de prevenire/control a/al riscurilor de corupție ori a recomandărilor formulate, DGA întocmește rapoarte anuale de monitorizare.

(2) Rapoartele prevăzute la alin. (1) se întocmesc pe baza informațiilor transmise de structurile MAI potrivit metodologiei, precum și prin implementarea unei aplicații informatice de monitorizare a riscurilor de corupție, ce va fi pusă la dispoziția structurilor MAI de către DGA.

SECȚIUNEA a 6-a

Reevaluarea riscurilor de corupție

Art. 36. - Atunci când la nivelul structurilor MAI se constată recurența unor forme de manifestare a corupției, DGA, din proprie inițiativă, cu aprobarea ori din dispoziția conducerii MAI, respectiv la solicitarea ori în colaborare cu structurile MAI, realizează misiuni de reevaluare.

Art. 37. - (1) Misiunile de reevaluare se realizează în scopul identificării eventualelor disfuncționalități privind managementul riscurilor de corupție și al formulării unor recomandări de măsuri de prevenire/control în domeniul de activitate evaluat.

(2) DGA planifică și realizează activitatea de reevaluare, dezvoltând ori adaptând, în principal, următoarele instrumente de specialitate:

a) interviuri realizate de personalul de specialitate din cadrul DGA;

- b) sondaj de opinie realizat pe un eșantion reprezentativ de angajați;
- c) focus grup realizat cu participarea personalului structurii ori a altor factori interesați;
- d) analiza documentelor realizate conform metodologiei și a eficacității activităților de prevenire/control privind riscurile de corupție.

Art. 38. - (1) Misiunea de reevaluare se realizează cu sprijinul structurilor MAI, parcurgându-se următoarele etape:

- a) analiza și evaluarea documentelor întocmite, conform metodologiei, de către structurile MAI, în scopul cunoașterii activităților, proceselor ori procedurilor ce urmează a fi evaluate;
- b) analiza cazuisticii de corupție înregistrate în domeniul de activitate;
- c) stabilirea obiectivelor misiunii și a instrumentelor ce urmează a fi utilizate pentru reevaluarea riscurilor de corupție;
- d) planificarea activităților, întâlnirilor, discuțiilor ori interviurilor cu personalul din cadrul domeniului evaluat ori a celorlalte metode ce urmează a fi utilizate;
- e) realizarea vizitelor de reevaluare;
- f) analiza și prelucrarea informațiilor rezultate în urma vizitelor de reevaluare;
- g) realizarea raportului de reevaluare.

(2) Raportul de reevaluare trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) scopul și obiectivele misiunii de reevaluare;
- b) datele de identificare a misiunii: structura MAI care face obiectul misiunii, echipa, durata misiunii de reevaluare;
- c) metodologia de realizare a reevaluării: documentarea, metodele, tehnicile și instrumentele utilizate;
- d) documentele evaluate ori cele întocmite în cursul misiunii de reevaluare;
- e) constatările rezultate;
- f) raționamentele și deducțiile formulate;
- g) concluzii și recomandări de măsuri de prevenire/control a/al riscurilor de corupție.

Art. 39. - Rapoartele de monitorizare și rapoartele de reevaluare realizate de către DGA se prezintă conducerii, respectiv structurilor MAI, în vederea dispunerii măsurilor destinate să îmbunătățească procesul de management al riscurilor de corupție.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 40. - Documentația privind implementarea metodologiei se păstrează de către consilierul pentru integritate și trebuie să fie disponibilă în situația evaluării activității de management al riscurilor de corupție.

Art. 41. - Pentru implementarea aplicației informatice de monitorizare a riscurilor de corupție, respectiv pentru realizarea studiilor de caz prevăzute de prezenta metodologie, DGA întocmește proceduri de lucru, care se comunică structurilor MAI.

Art. 42. - Anexele nr. 1-10 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

**ANEXA Nr. 1
la metodologie**

FIȘĂ
pentru stabilirea sarcinilor, responsabilităților și planificarea activității Grupului de lucru
pentru prevenirea corupției

Denumirea structurii Ministerului Afacerilor Interne:				Data inceperii activitatii:
Domeniile de activitate evaluate: - -				
Componenta Grupului de lucru				
Nr. crt.	Grad, nume, prenume	Subunitate/Departament	Functia	Categoria de membru ¹
Sarcinile si responsabilitatile membrilor Grupului de lucru				
Etapa de identificare si descriere a riscurilor de coruptie				
Nr. crt.	Grad, nume, prenume	Sarcini si responsabilitati	Documente consultate, redactate ori colectate	Termene
Etapa de evaluare a riscurilor de coruptie				

Nr. crt.	Grad, nume, prenume	Sarcini si responsabilitati	Documente consultate, redactate ori colectate	Termene
Etapa de determinare si implementare a masurilor de prevenire/control a/al riscurilor de coruptie				
Nr. crt.	Grad, nume, prenume	Sarcini si responsabilitati	Documente consultate, redactate ori colectate	Termene

¹ Se vor menționa, după caz: conducătorul Grupului de lucru, consilier pentru integritate/etică, membru al Grupului de lucru, șef/coordonator al unității de muncă.

**ANEXA Nr. 2
la metodologie**

CHESTIONAR

pentru identificarea amenințărilor/riscurilor de corupție (ghid de interviu pentru conducerea structurii/componentelor, exclusiv coordonatorii unităților de muncă)

Data:
Structura:
Unitate de munca/post:

La ce amenintari/riscuri de coruptie considerati ca sunteti expus dvs. ori colegii in cadrul activitatii?
.....
.....

<p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Ce vulnerabilitati la coruptie ar putea exista in planul reglementarii, planificarii, organizarii, desfasurarii si controlului activitatii dvs. ori in cel al formarii sau instruirii dvs./colegilor?</p>
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Care credeti ca ar fi probabilitatea ca aceste vulnerabilitati sa se manifeste in cazul existentei unui interes de savarsire a unei fapte de coruptie? (Alegeti un singur raspuns si argumentati.)</p>
<p>☐ inalta, deoarece</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>☐ medie, deoarece</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>☐ scazuta, deoarece</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Cum ar putea actiona, ce demersuri ar intreprinde sau ce modalitati concrete ar putea utiliza cineva interesat sa exploateze aceste vulnerabilitati pentru a savarsi o fapta de coruptie?</p>
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Ce efecte ar putea avea in activitatea dumneavoastra materializarea riscurilor de coruptie (savarsirea unei fapte de coruptie)?</p>
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Ce masuri sunt aplicate actualmente pentru eliminarea sau controlul riscurilor de coruptie?</p>
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Pentru a preveni materializarea riscurilor de coruptie, ce solutii/masuri credeti ca sunt posibile/aplicabile in domeniul dumneavoastra de activitate?</p>
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Au existat cazuri de coruptie (ori suspiciuni de acest gen) in cadrul domeniului de activitate gestionat sau in domenii de activitate similare din alte institutii?</p>

Daca si in ce modalitati concrete conducerea comunica angajatilor punctele sale de vedere ori asteptarile cu privire la practicile corecte de lucru si comportamentul etic (riscurile de coruptie sunt sensibil reduse atunci cand managementul demonstreaza si comunica importanta valorilor si a comportamentului etic).

.....

.....

.....

.....

ANEXA Nr. 3
la metodologie

FIȘĂ DE ANALIZĂ a
activităților vulnerabile la corupție

Denumirea structurii:		
Denumirea unitatii de munca:		
Data elaborarii:	Responsabil cu elaborarea:	Data revizuirii:

Domenii de activitate	Activitati vulnerabile, conform art. 11 din metodologie	Sarcini (zilnice, saptamanale sau ocazionale)	

Nr. crt.	Documente intocmite frecvent in cadrul activitatilor	Continutul documentelor	Periodicitatea intocmirii acestora	catre cine - ce structura il transmite/ de la cine - ce structura il primeste

Nr. crt.	Unitatile/Compartimentele (interne ori externe structurii) cu care se colaboreaza pentru realizarea sarcinilor	Natura relatiilor de colaborare (activitatile desfasurate in comun)	Cadrul legal al cooperarii

Nr. crt.	Materiale, instrumente, mijloace tehnice si auto utilizate pentru indeplinirea sarcinilor

***ANEXA Nr. 4
la metodologie***

Fișă de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție*)

*) Fișa de identificare este reprodusă în facsimil.

Denumirea structurii Ministerului Afacerilor Interne:		
Denumirea unitatii de munca:		
Activitatea vulnerabila conform art. 11 din metodologie:		
Data elaborarii:	Membru al grupului/Coordonator al unitatii de munca:	Data revizuirii:

Descrierea riscului (amenintarea):
.....
.....
Categorii de personal expuse riscului:
.....
.....
Cauze/Vulnerabilitati ce determina riscul: - cauze din domeniul reglementarilor
.....
..... - slabiciuni la nivelul capacitatii de prevenire/control al riscului
.....
..... - surse de amenintare
.....
..... - particularitati privind cultura organizationala si caracteristici privind resursele umane
.....
.....
Efectele/Consecintele probabile la nivelul obiectivelor/activitatilor structurii:
.....
.....

Nivelul riscului	Probabilitate (P)	Impact global (IG)	Expunere (P x IG)	Prioritatea (1, 2 sau 3)
	Componente/dimensiuni de impact	Importanța relativă a componentelor (%)	IMPACT (de la 1 la 5)	IMPORTANTA RELATIVĂ X IMPACT
1.				
2.				
n.				
TOTAL	$\sum_{[1,n]} 100\%$		$\sum_{[1,n]} = \text{Impact global (IG)}$	

Măsuri de prevenire/control existente, aplicate în prezent	Eficiența măsurilor
1.	
2.	
3.	

Măsuri de prevenire/control suplimentare propuse pentru prevenirea/controlul riscului	Responsabil de risc

1.	
2.	
3.	

NOTĂ: Metodologia furnizează instrumente-suport pentru stabilirea cauzelor unui risc de corupție (analiza cadrului normativ, analiza incidentelor de integritate, analiza eficacității sistemului de control intern/managerial al structurii etc.), fiind necesar ca pentru fiecare amenințare descrisă să fie surprins contextul de desfășurare a acelei activități care ar putea permite manifestarea acesteia.

Pentru a structura activitatea de descriere a cauzelor/vulnerabilităților, Grupurile de lucru pentru prevenirea corupției vor avea în vedere următoarele:

- cauze din domeniul reglementărilor (inclusiv procedurile) aplicabile activității: multe dintre riscuri își au cauza în lipsa procedurilor, de multe ori fiind invocată ca explicație pentru materializarea riscurilor de corupție necunoașterea sau ambiguitatea unor reguli. În acest context trebuie identificate toate normele și procedurile aplicabile domeniului care prezintă elemente de vulnerabilitate și care pot fi exploatare sau interpretate subiectiv, astfel încât riscurile descrise să se producă;

- slăbiciuni la nivelul capacității de prevenire/control al riscului: sunt frecvente cazurile în care circumstanțele care favorizează apariția unor riscuri țin de un control defectuos al activității. Orice conducător al unei structuri din Ministerul Afacerilor Interne trebuie să se asigure că domeniul de care este responsabil funcționează, iar personalul trebuie să aibă convingerea că activitatea acestuia este supravegheată. În procesul de analiză a riscurilor de corupție este esențial să fie identificate particularitățile care determină vulnerabilitatea sistemului de control intern/managerial, fie pentru că măsurile nu sunt bine cunoscute de către cei care ar trebui să le aplice, fie pentru că acestea nu sunt aplicate în mod consecvent, fie că ele nu pot răspunde în totalitate situațiilor de risc (capacitate redusă de aplicare a măsurilor de prevenire/control);

- surse de amenințare - persoane, de regulă, din exteriorul instituției, care prezintă un interes ridicat pentru obținerea unor avantaje prin presiuni la nivelul angajaților: presiuni politice, presiuni ierarhice, interes ridicat din partea unor grupuri infracționale, contactul cu publicul interesat de un serviciu sau de a scăpa de aplicarea unei sancțiuni, interesul comercial ridicat al unui serviciu public (de exemplu: un contract de achiziție, o autorizație, un permis), prezența permanentă a intermediarilor sau a reprezentanților unor societăți comerciale în interacțiunea cu angajații etc.;

- particularități privind cultura organizațională și caracteristici privind resursele umane: carențe educaționale ori de conștientizare (lipsa cunoștințelor privind faptele de corupție,

toleranța unor comportamente non-etice care nu sunt percepute a reprezenta o problemă), cauze sociale (lipsa unei locuințe, nivel scăzut de salarizare), cunoștințe insuficiente privind reglementările, procedurile ori regulile aplicabile etc., conștientizare insuficientă a măsurilor de control ce sunt aplicate etc.

**ANEXA Nr. 5
la metodologie**

RAPORT-MODEL
de evaluare a cadrului normativ

Domeniu de activitate/ unitate de munca						
Nr. crt.	Denumirea, emitentul si categoria actului normativ	Evaluarea si obiectiile de fond asupra continutului actului normativ				Recomandari si concluzii
		Numarul articolului	Text (extras din actul normativ evaluat)	Elemente/Factori potentiați de manifestare a coruptiei	Amenintari de coruptie (fapte posibile de ce pot fi generate de actuala reglementare)	

**ANEXA Nr. 6
la metodologie**

SCALĂ DE ESTIMARE
a probabilității de materializare a riscurilor de corupție

Factor	Scor	Descriere	Indicatori	
aproape sigur	5	cel mai probabil se va concretiza > 80% probabilități de apariție	<ul style="list-style-type: none"> • este de așteptat să apară în marea majoritate a circumstanțelor profesionale; • se va întâmpla fără îndoială, eventual frecvent; • iminentă. 	riscul de corupție este prezent în mod constant, datorită deficiențelor de organizare,
probabil	4	probabilitate considerabilă de apariție; nu este neobișnuit 61%-80% probabilități	<ul style="list-style-type: none"> • va apărea probabil în multe circumstanțe profesionale; • se va întâmpla probabil, dar nu va reprezenta o problemă persistentă pentru domeniul de activitate; • s-a mai întâmplat în trecut. 	planificare, control, supraveghere, instruire ori formare a personalului și modului în care este conceput ori aplicat cadrul legal de desfășurare a activității;
posibil	3	producerea sa poate fi avută în vedere 41%-60% probabilități de materializare	<ul style="list-style-type: none"> • ar putea apărea în anumite circumstanțe profesionale; • se poate întâmpla ocazional; • s-a întâmplat în altă parte, într-un domeniu de activitate similar. 	riscul de corupție poate apărea câteodată (cauzele putând fi reprezentate de deficiențe în desfășurarea activității, erori în înțelegerea ori aplicarea procedurilor

				de lucru specifice etc.);
foarte puțin probabil	2	minimă, dar nu imposibilă; nu este cunoscut să se fi produs 21%-40% probabilități de apariție	<ul style="list-style-type: none"> • poate apărea doar în circumstanțe profesionale excepționale; • nu este de așteptat să se întâmple; • nu a fost semnalată în domeniul de activitate. 	riscul de corupție nu apare decât rar, în condiții excepționale de desfășurare a activității;
improbabil	1	practic imposibilă; nu a apărut niciodată 0%-20%	<ul style="list-style-type: none"> • este probabil să nu apară niciodată; • foarte puțin probabil să se întâmple vreodată. 	

ANEXA Nr. 7
la metodologie

SCALĂ
de estimare a impactului global al riscului

Factor	Scor	Indicatori
--------	------	------------

major/critic	5	<ul style="list-style-type: none"> • imposibilitate de îndeplinire a obiectivelor stabilite pentru domeniul de activitate; • deteriorarea pe termen lung a eficienței activității, întârzieri majore în derularea activităților planificate (mai mult de 6 luni); • pierderi financiare severe pentru înlocuirea ori instruirea personalului, schimbarea procedurilor de desfășurare a activității, achiziții neplanificate de mijloace tehnice etc., reprezentând 25% și mai mult din bugetul anual alocat instituției; • publicitate negativă la nivel internațional, implicarea factorilor politici de la nivel central ori instituțional pentru gestionarea situației create. 	Riscul de corupție contribuie direct la apariția sau proliferarea faptelor de corupție, la facilitarea ori determinarea personalului să comită asemenea fapte.
ridicat	4	<ul style="list-style-type: none"> • impact semnificativ asupra obiectivelor domeniului afectat, afectarea eficienței acesteia; • perturbarea pe termen mediu a activității, întârzieri semnificative privind desfășurarea în condiții normale a activității (între 3 și 6 luni); • pierderi financiare majore pentru instituție; • publicitate negativă la nivel național, pierderea încrederii din partea beneficiarilor serviciilor publice. 	
moderat	3	<ul style="list-style-type: none"> • obiective profesionale atinse parțial, afectarea semnificativă a eficienței acesteia; • perturbarea pe termen scurt a activității; • pierderi financiare semnificative pentru 	Riscul de corupție poate genera parametri favorizanți pentru apariția sau proliferarea

		<p>instituție (cel puțin 10% din buget);</p> <ul style="list-style-type: none"> • o anumită publicitate negativă la nivel local. 	faptelor de corupție.
reduc	2	<ul style="list-style-type: none"> • impact minor asupra atingerii obiectivelor profesionale; • întreruperea neglijabilă, nesemnificativă a desfășurării activității; • pierderi financiare moderate pentru instituție (5% sau mai mult din bugetul alocat); • unele șicane publice izolate, neînsoțite însă de pierderea încrederii. 	Riscul de corupție contribuie puțin ori deloc la apariția sau proliferarea faptelor de corupție.
foarte redus	1	<ul style="list-style-type: none"> • impact minimal sau nesemnificativ asupra atingerii obiectivelor; • nicio perturbare în privința calendarului activității; • pierderi financiare nesemnificative ori minimale pentru structură; • susceptibil de a conduce/provoca publicitate negativă. 	

ANEXA Nr. 8
la metodologie

EVALUAREA
măsurilor de control al riscurilor de corupție

Întrebarea 1	Întrebarea 2	Întrebarea 3
Măsura se adresează în mod efectiv riscului identificat?	Măsura este bine documentată și comunicată, în mod oficial,	Măsura stabilită este operațională și aplicată în mod consecvent?

		celor interesați sau implicați?	
nu	1	1	1
parțial	3	2	2
da	6	3	3
	I ₁	I ₂	I ₃

Nivel	Scor (I ₁ +I ₂ +I ₃)	Descriere
ineficient	3	În cel mai bun caz, măsura se adresează riscurilor, dar nu este suficient/bine documentată sau aplicată; în cel mai rău caz, măsura nu se adresează cu adevărat riscului vizat, nefiind nici documentată și nici aplicată.
redus/slab	4	Măsura se adresează riscului, cel puțin în parte, dar documentarea și/sau aplicarea trebuie sensibil îmbunătățite și adaptate.
bun	5-8	Măsura se adresează riscului, dar documentarea și/sau aplicarea trebuie îmbunătățite.
foarte bun	9-12	Măsura se adresează riscurilor, este bine documentată și este pusă în aplicare.

ANEXA Nr. 9
la metodologie

SCALA DE EVALUARE
a expunerii la riscuri de corupție

Nivel de probabilitate

aproape sigur 5	5	10	15	20	25
probabil 4	4	8	12	16	20
posibil 3	3	6	9	12	15
foarte puțin probabil 2	2	4	6	8	10
improbabil 1	1	2	3	4	5
	foarte redus 1	reduc 2	moderat 3	ridicat 4	critic 5

Nivel de impact

CATEGORIE	PRIORITATE	REAȚIE LA RISC
riscuri înalte/extreme	Prioritate 1	necesită concentrarea atenției conducerii structurii pentru adoptarea/implementarea unor măsuri urgente de prevenire/control adecvate
riscuri moderate	Prioritate 2	pot fi monitorizate sau controlate, prin creșterea eficacității măsurilor existente sau, după caz, prin adoptarea unor măsuri suplimentare de prevenire/control
riscuri minore	Prioritate 3	pot fi tolerate și vor fi considerate inerente activităților structurii MAI, față de care nu este necesară adoptarea unor măsuri suplimentare, ci doar aplicarea celor existente

ANEXA Nr. 10
la metodologie

REGISTRUL RISCURILOR DE CORUPȚIE

Partea I - Identificarea, descrierea și evaluarea riscurilor

Nr. crt.	Identificarea si descrierea riscurilor		Evaluarea riscurilor					
	Descrierea riscului (amenintarea de coruptie)	Cauze	Parametrii riscului				Masuri existente	Aprecierea masurilor existente
			Probabilitate	Impact global	Expunere (col. 4 x col. 5)	Prioritate		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								

Partea a II-a - Determinarea și aplicarea măsurilor de prevenire/control

Nr. crt.	Descrierea riscului (amenintarea de coruptie)	Masuri suplimentare	Termen/durata de implementare	Responsabil(i) de risc	Monitorizare si revizuire					
					Evaluarea masurilor de control		Parametrii riscului revizuit			
					Indicatori de evaluare ¹	Riscuri de coruptie materializate ²	Probabilitate	Impact global	Expunere (col. 8 x col. 9)	Prioritate
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										

¹ Pentru fiecare măsură în parte.

² Corespunzător riscului descris.